

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba 2010 i 2011. godina

Jedinične vrijednosti izvoza roba u periodu od januara do decembra 2011.godine bilježe rast od 8,8% u odnosu na isti period prošle godine, dok su u periodu od januara do decembra 2010.godine bilježile rast od 12,2% u odnosu na isti period 2009.godine.

Jedinične vrijednosti uvoza roba u periodu od januara do decembra 2011.godine bilježe rast od 6,7% u odnosu na isti period prošle godine, dok su u periodu od januara do decembra 2010.godine bilježile rast od 5,1% u odnosu na isti period 2009. godine .

U periodu od januara do decembra 2011.godine, posmatrano prema poglavljima carinske tarife, najveći rast jediničnih vrijednosti izvoza roba od 43,4% zabilježen je kod poglavlja 88: Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi, dok je na strani uvoza roba najveći rast od 80% bio kod poglavlja 58: Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizvodi; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez.

U periodu od januara do decembra 2010.godine, posmatrano prema poglavljima carinske tarife, najveći rast jediničnih vrijednosti izvoza roba od 75,7% zabilježen je kod poglavlja 79: Cink i proizvodi od cinka, dok je na strani uvoza roba najveći rast od 69,7% bio kod poglavlja 80: Kalaj i proizvodi od kalaja.

Grafik 1. Stopa rasta jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba u %

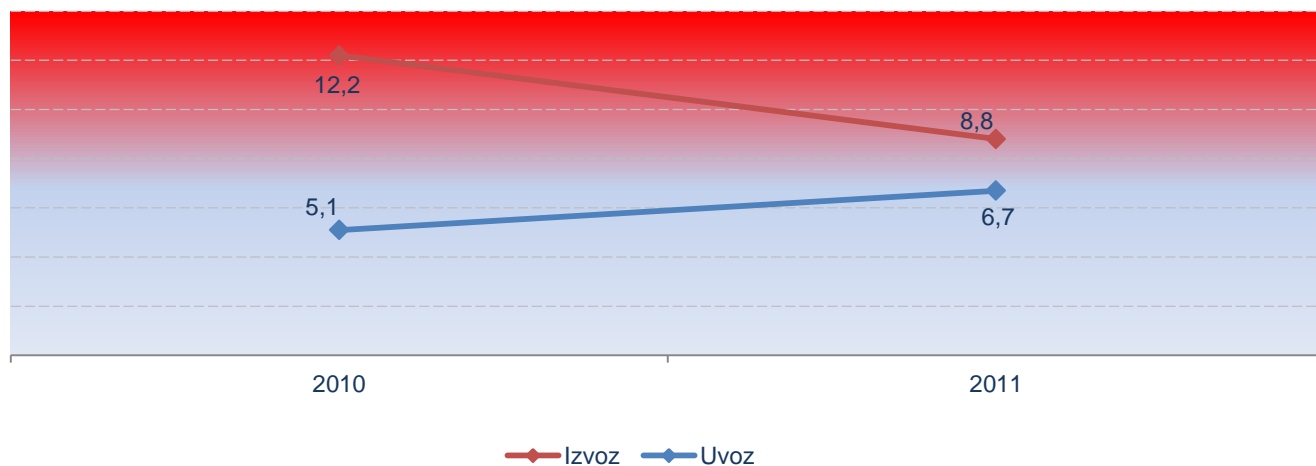

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	<u>2010</u> <u>2009</u>	<u>2011</u> <u>2010</u>	<u>2010</u> <u>2009</u>	<u>2011</u> <u>2010</u>	2010	2011
Ukupno	112,2	108,8	105,1	106,7	106,8	102,0
Žive životinje	100,0	120,0	103,2	113,6	96,9	105,7
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	99,0	101,0	97,7	105,8	101,3	95,5
Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	104,3	108,7	104,3	107,2	100,0	101,3
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živinska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	100,0	100,0	102,6	102,2	97,5	97,9
Proizvodi životinskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhv,	100,0	100,0	89,3	96,0	112,0	104,2
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; siječeno cvijeće i ukrasno lišće	59,7	112,2	97,3	99,3	61,4	113,0
Povrće, korijenje i krtole za jelo	109,7	98,7	102,6	106,4	106,9	92,8
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	123,0	109,1	104,7	106,4	117,5	102,5
Kafa, čaj, mate čaj i začini	86,6	106,8	135,1	127,6	64,1	83,7
Žitarice	159,7	100,0	95,4	126,3	167,4	79,2
Proizvodi mlinske industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	106,8	148,6	107,6	118,0	99,3	125,9
Uljano sjemenje i plodovi; razno zmevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	92,3	112,5	94,9	90,8	97,3	123,9
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti			81,0	101,3		
Biljni materijali za pletarstvo; biljni proiz na drugom mjestu nepomenuti niti obuh,		100,0	77,0	112,9		88,5
Masnoće i ulja životinskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinskog i biljnog porijekla	94,4	120,7	97,4	124,8	96,9	96,7
Prerađevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	99,4	103,7	95,9	103,0	103,6	100,7
Šećer i proizvodi od šećera	127,9	101,4	114,5	127,8	111,7	79,4
Kakao i proizvodi od kakaa	106,0	109,0	99,9	104,6	106,1	104,1
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	111,4	119,8	98,2	108,3	113,4	110,5
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih djelova bilja	97,0	102,8	98,5	105,6	98,5	97,4
Razni proizvodi za ishranu	83,3	111,9	100,4	100,2	83,0	111,8
Pića, alkoholi i sirće	99,2	112,9	99,8	103,3	99,4	109,3
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	115,3	103,1	110,8	117,0	104,1	88,2
Duvan i proizvodi zamjene duvana	100,0	100,0	104,1	103,7	96,1	96,4
So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	87,9	106,2	93,6	92,9	93,9	114,3
Rude, zgure i pepeo	93,7	93,7	94,1	107,8	99,6	87,0
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	116,4	111,6	129,9	126,6	89,6	88,1
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	114,3	100,0	129,4	102,7	88,3	97,4
Organski hemijski proizvodi	100,0	102,1	102,8	105,3	97,3	96,9
Farmaceutski proizvodi	100,0	107,2	101,3	97,8	98,7	109,6
Đubriva	100,0	100,0	85,4	101,1	117,1	98,9
Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase; mastila	116,1	74,8	101,6	104,3	114,3	71,7
Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	122,6	100,0	101,1	104,8	121,3	95,4
Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vjestački voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i zubarski preparati	76,9	107,1	96,4	100,8	79,8	106,2
Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi; enzimi	100,0	100,0	83,8	99,4	119,3	100,6

/ nastavak/

	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	<u>2010</u> <u>2009</u>	<u>2011</u> <u>2010</u>	<u>2010</u> <u>2009</u>	<u>2011</u> <u>2010</u>	2010	2011
Eksplzivni; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	107,2	99,0	113,2	100,0	94,7	99,0
Proiz. za fotografske ili kinematografske svrhe	122,8	100,0	93,1	100,8	131,9	99,2
Razni proizvodi hemijske industrije	85,0	110,6	117,5	99,4	72,3	111,3
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	133,2	107,2	102,3	104,0	130,2	103,1
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	104,7	113,5	99,9	105,3	104,8	107,8
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža	127,1	123,0	92,8	119,6	137,0	102,8
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	73,6	126,0	101,1	103,5	72,8	121,7
Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna			101,5	102,5	0,0	0,0
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugaj	89,0	98,1	101,8	101,8	87,4	96,4
Pluta i proizvodi od plute	100,0		97,4	101,6	102,7	0,0
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pletariju; korparskih i pletarskih proizvoda	100,0	100,0	113,3	100,5	88,3	99,5
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu preradu	124,6	131,0	100,0	100,0	124,6	131,0
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	89,2	102,6	102,4	105,2	87,1	97,6
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	113,0	90,8	103,3	98,2	109,4	92,5
Svila			63,5	100,0		
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	100,0	112,7	132,8	93,3	75,3	120,8
Pamuk	100,0	100,0	101,5	109,1	98,5	91,6
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije			100,0	100,0		
Vještački ili sintetički filamenti	100,0	100,0	109,8	95,6	91,1	104,6
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	100,0		98,3	103,9	101,7	0,0
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	100,0	100,0	101,6	99,8	98,4	100,2
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	100,0	100,0	101,0	107,2	99,0	93,3
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizv.; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	100,0	100,0	156,0	180,0	64,1	55,6
Tekst, tkanine, impregnisane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehn. svrhe	100,0	100,0	94,3	106,5	106,0	93,9
Pleteni ili kukičani materijali	100,0	100,0	81,9	103,0	122,1	97,0
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	109,9	110,0	100,2	101,6	109,7	108,2
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	100,6	89,4	99,6	101,6	101,0	88,0
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	100,0	100,0	100,4	108,7	99,6	92,0
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	73,8	118,4	102,5	101,9	72,0	116,2
Šeširi, kape i ost. pokrивke za glavu i djel.	115,8	81,0	107,0	101,5	108,2	79,8
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	100,0	100,0	106,0	111,6	94,3	89,6
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	100,0	100,0	124,1	100,1	80,6	99,9
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater.	112,4	106,0	103,1	98,7	109,0	107,4
Keramički proizvodi	87,6	109,0	96,0	102,1	91,3	106,8
Staklo i proizvodi od stakla	100,0	101,3	97,6	100,1	102,5	101,2
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili polu-drago kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	66,3	100,0	96,9	84,5	68,4	118,3
Gvožđe i čelik	111,8	112,8	115,3	103,6	97,0	108,9

/ nastavak/

	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	<u>2010</u> <u>2009</u>	<u>2011</u> <u>2010</u>	<u>2010</u> <u>2009</u>	<u>2011</u> <u>2010</u>	2010	2011
Proizvodi od gvožđa i čelika	104,6	90,8	99,0	104,0	105,7	87,3
Bakar i proizvodi od bakra	147,8	105,5	113,1	110,5	130,7	95,5
Nikl i proizvodi od nikla			101,7	65,1		
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	122,5	109,7	98,6	104,7	124,2	104,8
Olovo i proizvodi od olova	130,1	107,4	113,7	87,2	114,4	123,2
Cink i proizvodi od cinka	175,7	93,3	104,4	108,8	168,3	85,8
Kalaj i proizvodi od kalaja			169,7	100,1		
Ostali prosti metali; kremeti; proiz, od njih			100,0	100,0		
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	94,1	103,8	100,3	101,7	93,8	102,1
Razni proizvodi od prostih metala	94,2	111,1	100,3	102,0	93,9	108,9
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji i njihovi dijelovi	107,2	103,8	99,5	98,4	107,7	105,5
Električne mašine i oprema i njihovi dije- lovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka;televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	126,0	114,7	100,8	100,9	125,0	113,7
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	100,0	100,0	98,7	102,0	101,3	98,0
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	91,9	101,0	100,9	101,6	91,1	99,4
Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi	88,3	143,4	100,6	101,5	87,8	141,3
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	94,6	110,2	100,7	101,3	93,9	108,8
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	109,7	100,0	100,4	102,0	109,3	98,0
Časovnici i njihovi dijelovi	100,0	100,0	100,3	101,7	99,7	98,3
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	100,0	100,0	85,6	119,0	116,8	84,0
Oružje i municija,njihovi djelovi i pribor	100,0	102,3	92,2	99,7	108,5	102,6
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločica imenima i slično, montažne zgrade	106,0	91,8	101,3	102,2	104,6	89,8
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	126,3	99,8	100,7	103,3	125,4	96,6
Razni proizvodi	100,0	53,1	104,1	98,6	96,1	53,8
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	127,7	100,0	66,9	151,7	190,9	65,9

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba imaju za primarni cilj analitičko sagledavanje dinamike kretanja jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, a koriste se i kao deflator pri obračunu bruto domaćeg proizvoda.

Izvor podataka za obračun indeksa jediničnih vrijednosti su Jedinственe carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe koje Monstat u mjesečnoj periodici preuzima od Uprave carina Crne Gore, a koji se koriste za redovno statističko istraživanje o spoljnotrgovinskoj razmjeni Crne Gore.

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena izračunani su kao indeksi jediničnih vrijednosti (*unit value indices*), tj. indeksi promjene vrijednosti izvoza i uvoza po količinskoj jedinici izvezenih/uvezenih proizvoda, odnosno po kilogramu kao jedinstvenoj i usporedivoj količinskoj jedinici za sve proizvode.

Indeksi su izračunati prema Fisherovoj, tzv. idealnoj formuli, koja je geometrijska sredina između Laspeyresove i Paascheove formule, tj.:

Laspeyresov indeks $= (\sum p_1 \cdot q_0 / \sum p_0 \cdot q_0) \cdot 100$,

Paascheov indeks $= (\sum p_1 \cdot q_1 / \sum p_0 \cdot q_1) \cdot 100$ i

Fisherov indeks $= \sqrt{\text{Laspeyresov} \cdot \text{Paascheov}}$

Gdje je :

p_0 jedinična vrijednost iz prethodnog perioda,

p_1 jedinična vrijednost iz tekućeg perioda,

q_0 količina iz prethodnog perioda i

q_1 količina iz tekućeg perioda.

Pod odnosima razmjene se podrazumijeva odnos između izvoznih i uvoznih jediničnih vrijednosti.

Iz obrade se isključuju proizvodi gdje je vrijednost ispod 1 000 Eura, gdje je jedinična vrijednost tekuće godine dva i više puta veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto, gdje je količina tekuće godine 10 puta ili više veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto.

Podaci su prikazani po poglavljima carinske tarife odnosno po Harmonizovanom sistemu naziva i šifarskih oznaka robe.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Maja VUČINIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org